Velkommen til
Næringslivet møter cyber!

7sterke

INNLANDS PORTEFØLJEN

Målet med dagen

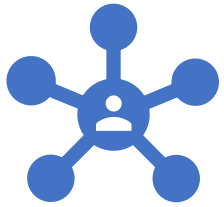

Bli kjent med noen nye – bygge nettverk

Lære noe!

Diskutere muligheter og utfordringer

Agenda

Oppmøte og mingling med frokost fra kl. 8.00,

Velkommen og innledning ved Helga Bratlie Helland, Klyngeleder 7sterke

- «Hva er cybersikkerhet, og hvorfor snakker vi om det?" ved Guro Storlien Evensen, Klyngeleder Norwegian Cyber Security Cluster

- Peter Uhrenholt ved Hydro Extrusion Norway AS deler erfaringen de gjorde seg i forbindelse med cyberangrepet i 2019 da et løsepengevirus fanget og krypterte alle selskapets data.

- I paneldiskusjon sammen med Guro og lokale bedrifter går vi videre inn i tematikken. I panelet:
  Lars Løfsgaard, Ibas Ontrack
  Even Lysen, Twoday
  Roy Antonsen, SSB

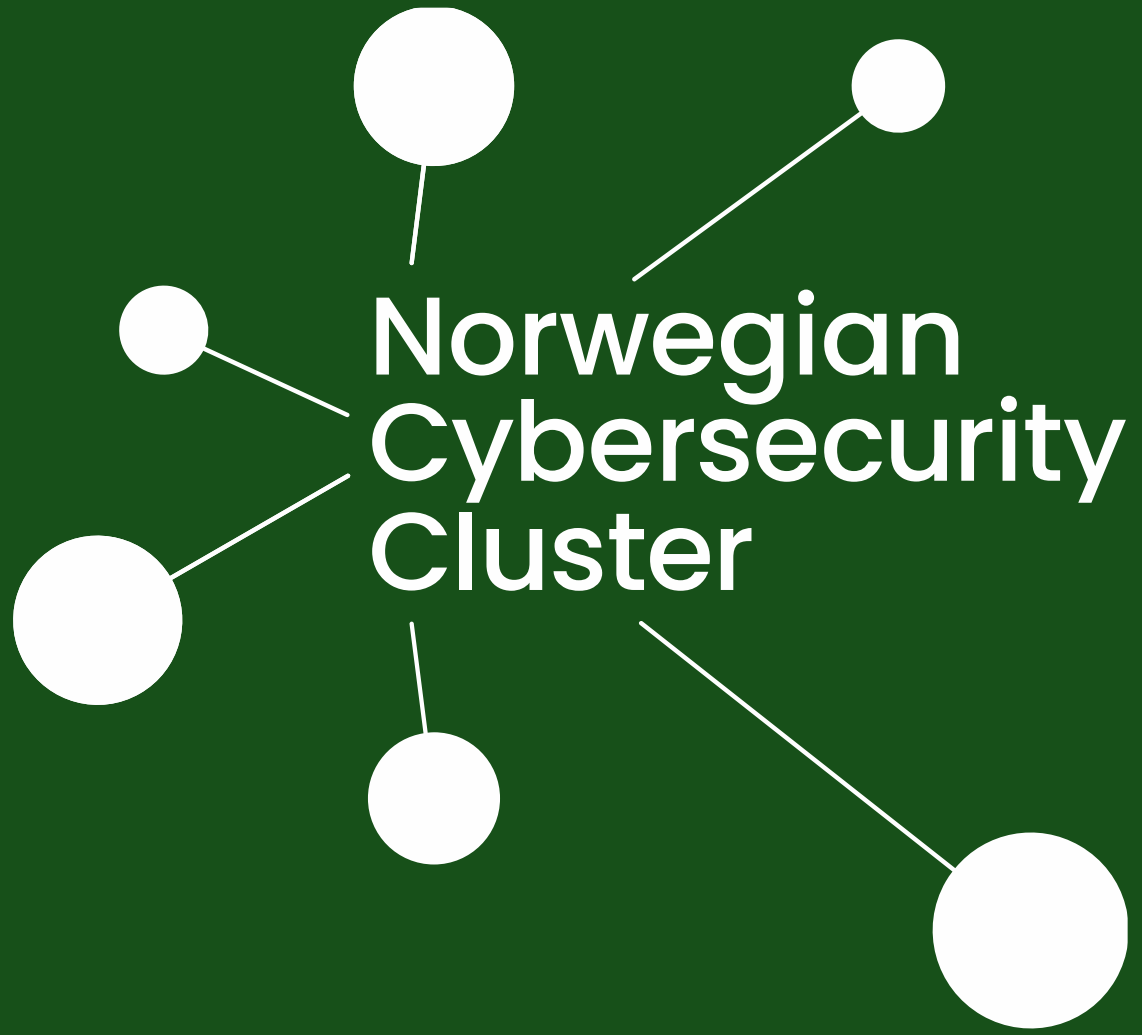
Norwegian
Cybersecurity
Cluster

Cyberkriminalitet vil koste verden 10.5 USD trillioner årlig innen 2025

Norwegian Cybersecurity Cluster

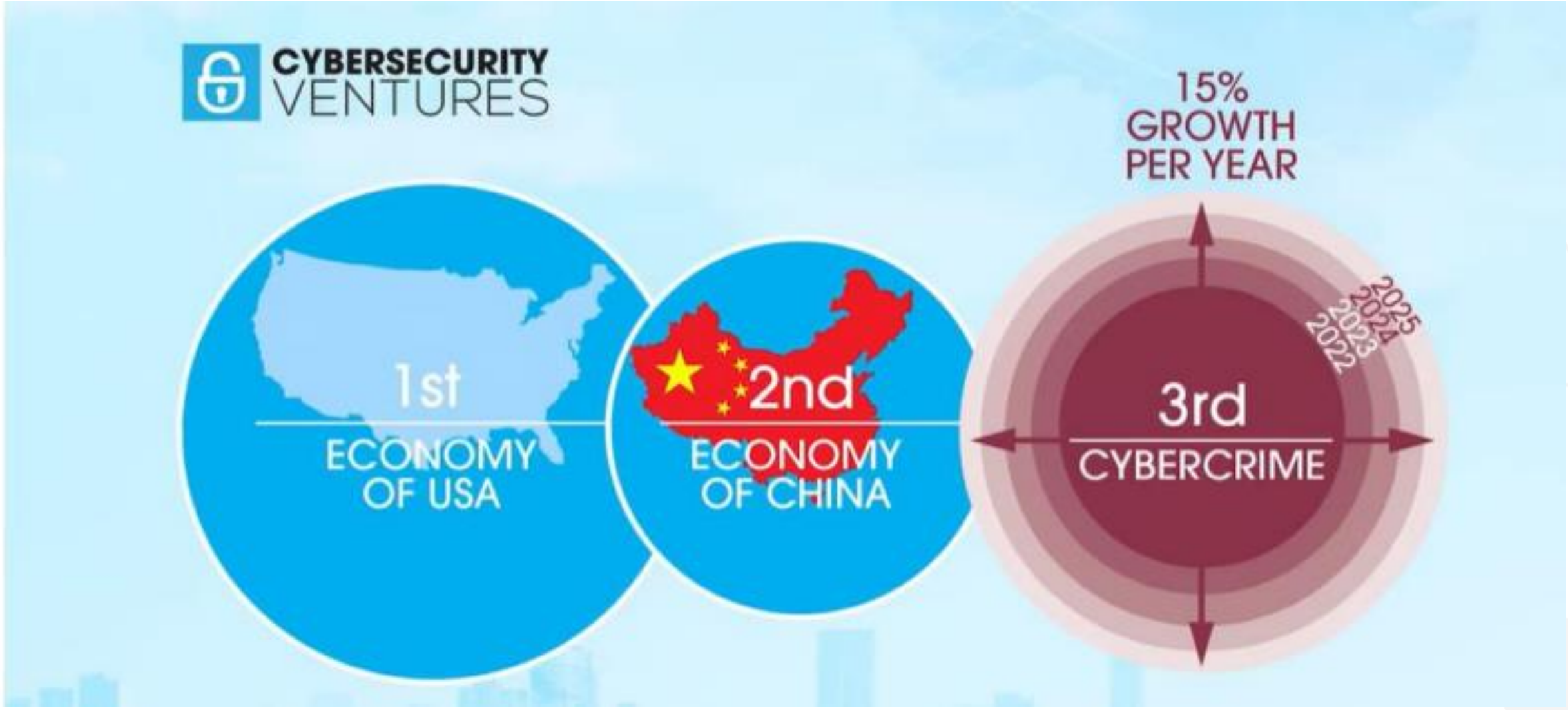

POLIZEI
PREMIUM BANANEN
1+1
GRS-1

https://www.mondosano.org/en/blog/local-patient-recruitment-vs-global-2/

Norwegian Cybersecurity Cluster

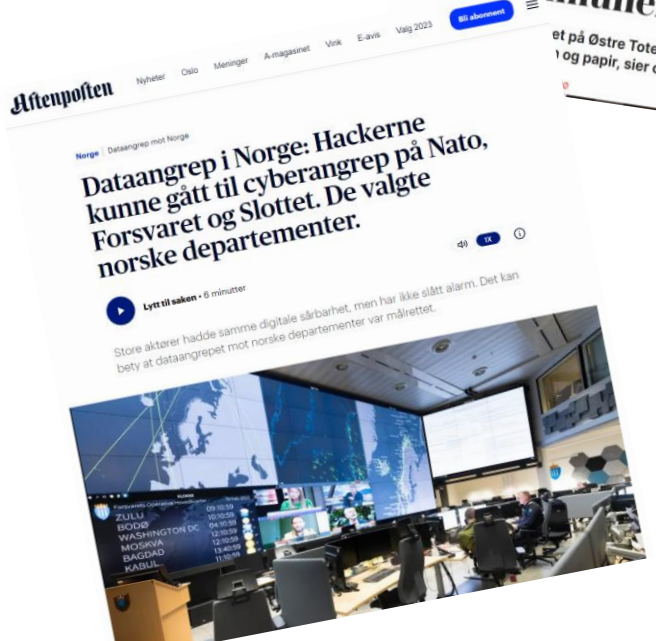

Mulighetene gjør oss også sårbare

Angrepstaktikken utvikler seg minutt for minutt

Etterspørselen etter cybersikkerhet øker raskt

Hva koster cyberoperasjoner bedriften din?

De færreste ofrene av cyberoperasjoner eller kriminell aktivitet i cyberdomenet oppgir i ettertid hva det har kostet. Noen norske tilfeller er imidlertid offentlig kjent, og kan gi en indikasjon.

Rammede bedrifter (i norske kroner):
Tomra i 2023: 200 millioner
Knut Malmberg AS (rørlegger) i 2023: 10 millioner
Nortura i 2021: 36 millioner
Amedia i 2021: anslagsvis 30 millioner
Hydro i 2019: 800 millioner

Norwegian Cybersecurity Cluster

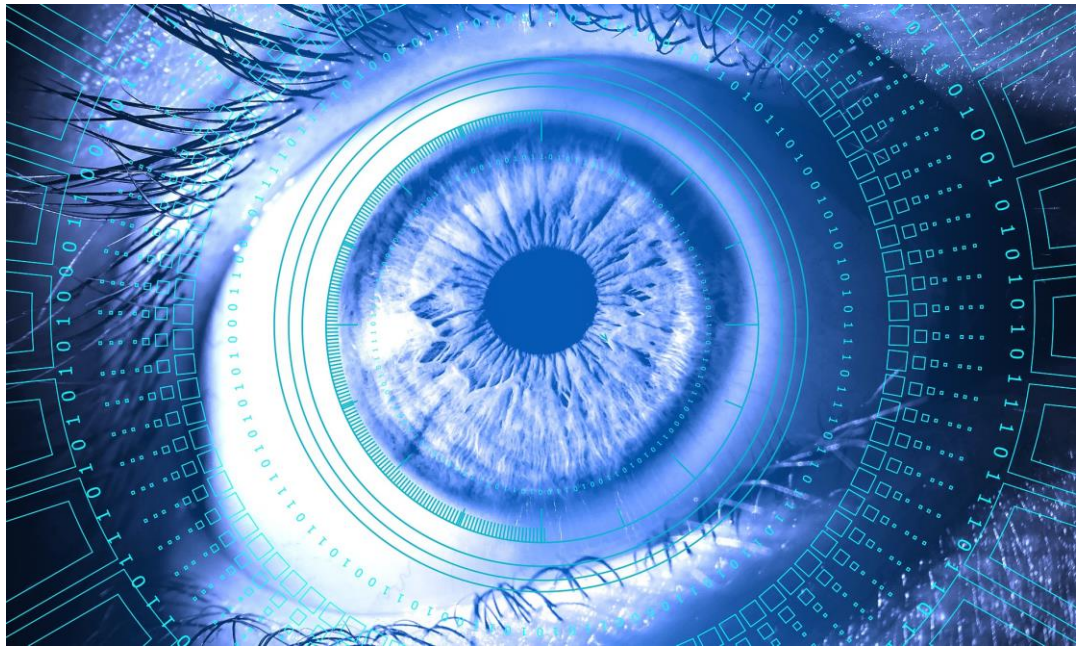

Vi skal utvikle kapasitet og løsningene for et sikkert digitalt samfunn!

Partnere

DNV
Diri
Arribatec cloud
IKOMM
SECURENOK
AiBA Safe digital lives
inmeta
LINDBAK
HOUMB
Eidsiva
piql
ibas | Ontrack | KLDiscovery
Minel.
tietoevry
SPECTAC
TAGORE
Defendable
sopra steria
mobai Multimodal Biometric Authentication
RIVER SECURITY
GRITERA
KOVERT
amesto
VIROSAFE
DFG DARK FIBER GROUP
verji
sicra
NorSIS
VAGER INNOVASJON
INN Høgskolen i Innlandet
Fagskolen Innlandet
NTNU

Samarbeidsaktører

NCE HEIDNER Biocluster Norwegian Centres of Expertise
Norwegian Centres of Expertise NCE Manufacturing
HelseINN
NITO
CenSec CENTER FOR DEFENCE, SPACE & SECURITY
OSLO VENTURE COMPANY THE BRAND PROJECT
digin
7sterke

Støttespillere

Innlandet fylkeskommune
GJØVIKREGIONEN UTVIKLING
Hamar regionen
Lillehammer Regionen
Innovasjon Norge
CyberLand

Samarbeide med hele økosystemet for å lykkes med endring

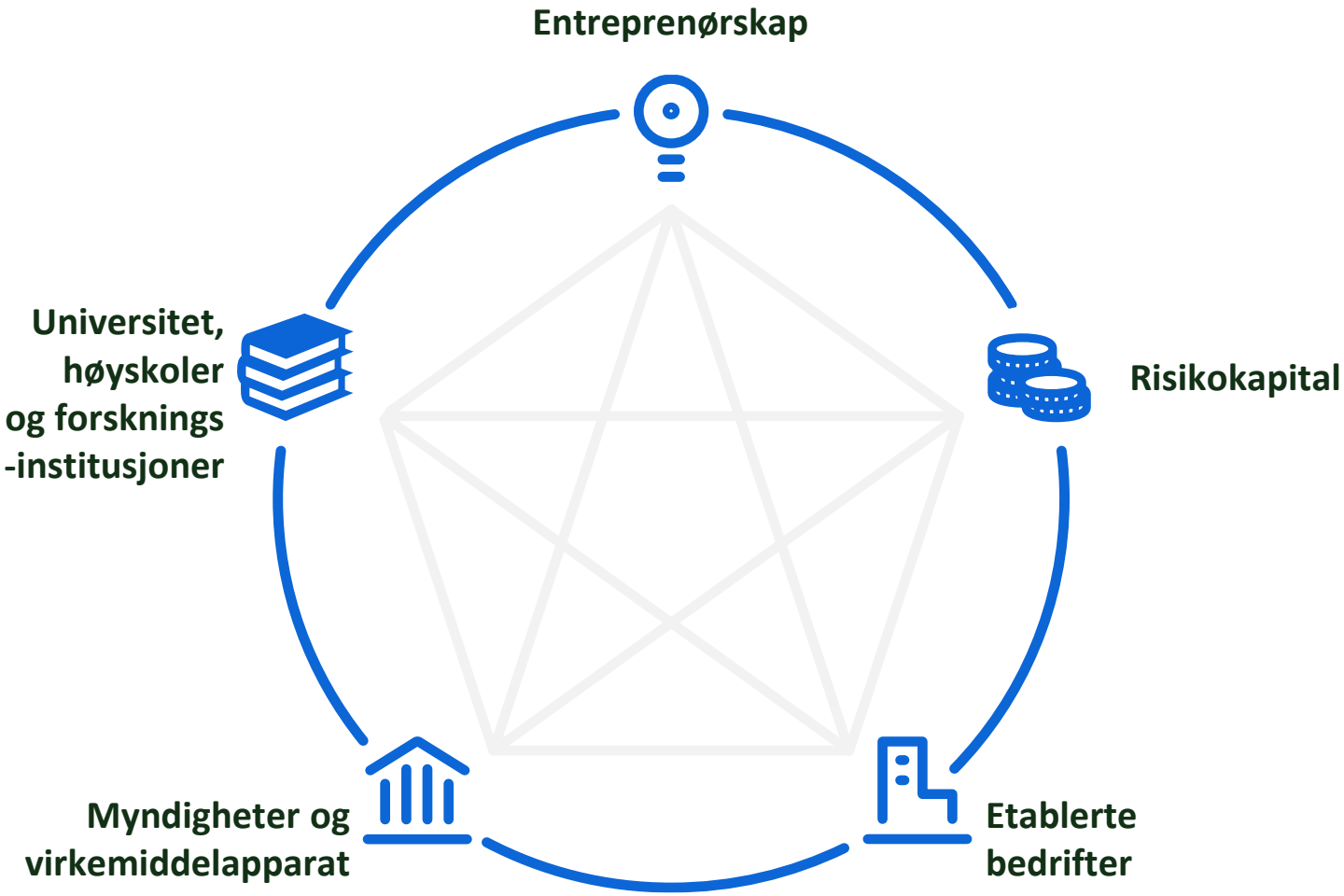

Norwegian Cybersecurity Cluster

Teknologi og sikkerhet – hvor skal vi starte?

Norwegian Cybersecurity Cluster

Digital sikkerhet handler om å styre risikoen i oppgaver og tjenester som er avhengige av digital teknologi og digitale tjenester.

https://www.digdir.no/informasjonssikkerhet/informasjonssikkerhet-en-forutsetning-na-virksomhetens-mal/1123

Fundamentet for sikkerhetsarbeid

Innsikt

Verdier

Systematisk arbeid

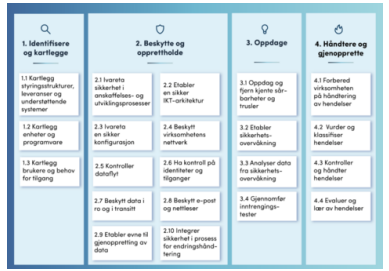

Risikostyring

Sikkerhetsarkitektur - oldtid

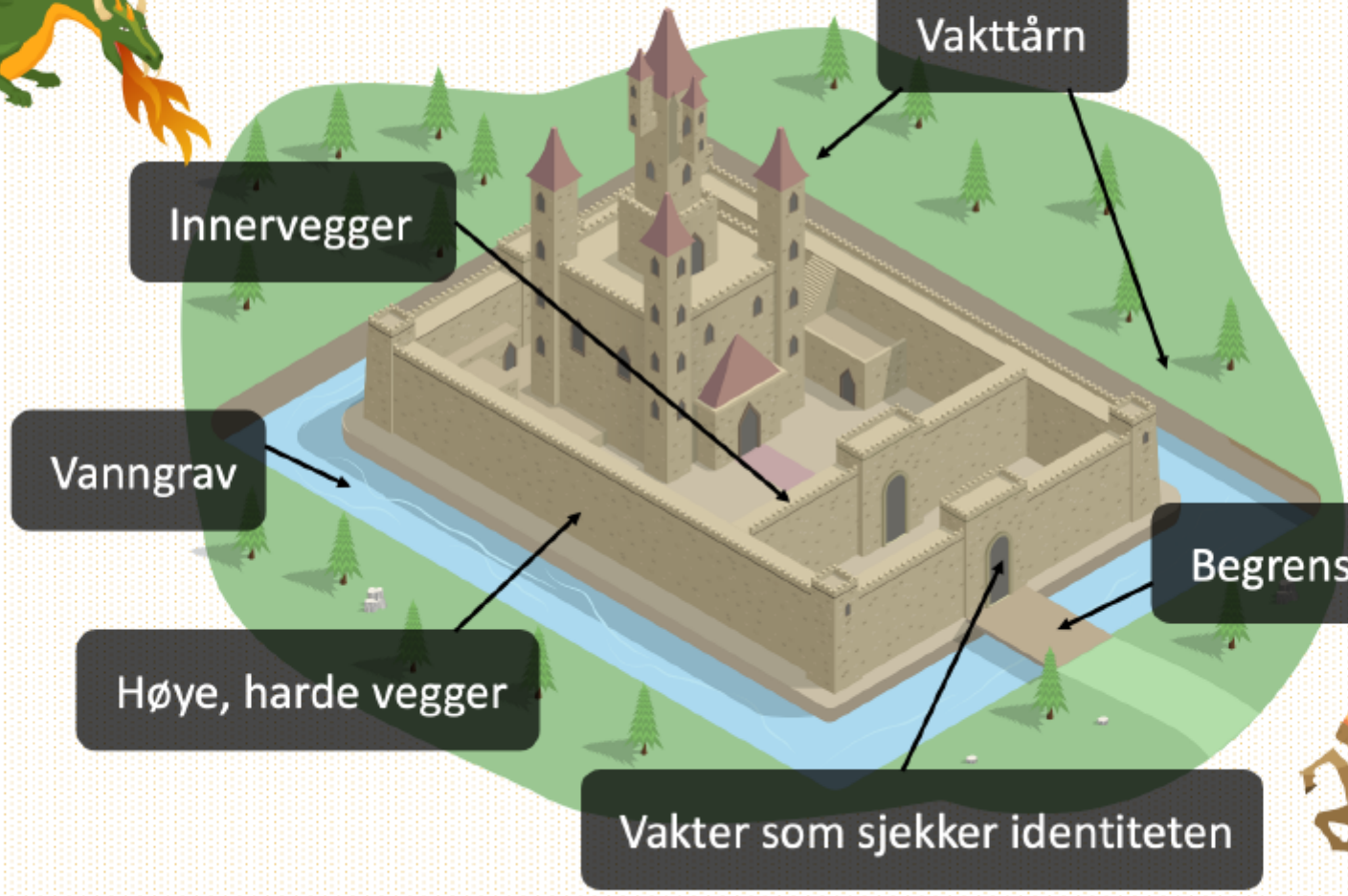

Diri

Sikkerhetsarkitektur - nåtid

Minst 90% av hendelser oppstår som følge av manglende grunnsikring

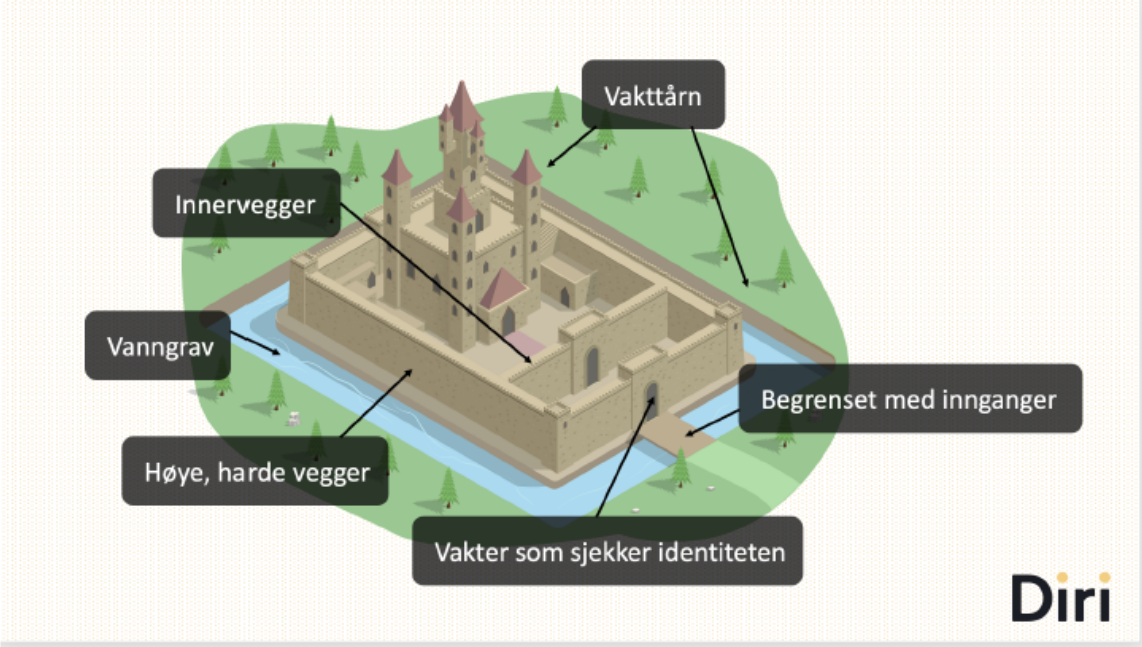

*Grunnsikring = Kjente løsninger på kjente problemer

Hva er en risiko?

Kundedata
Faktureringsinfo
Personopplysninger

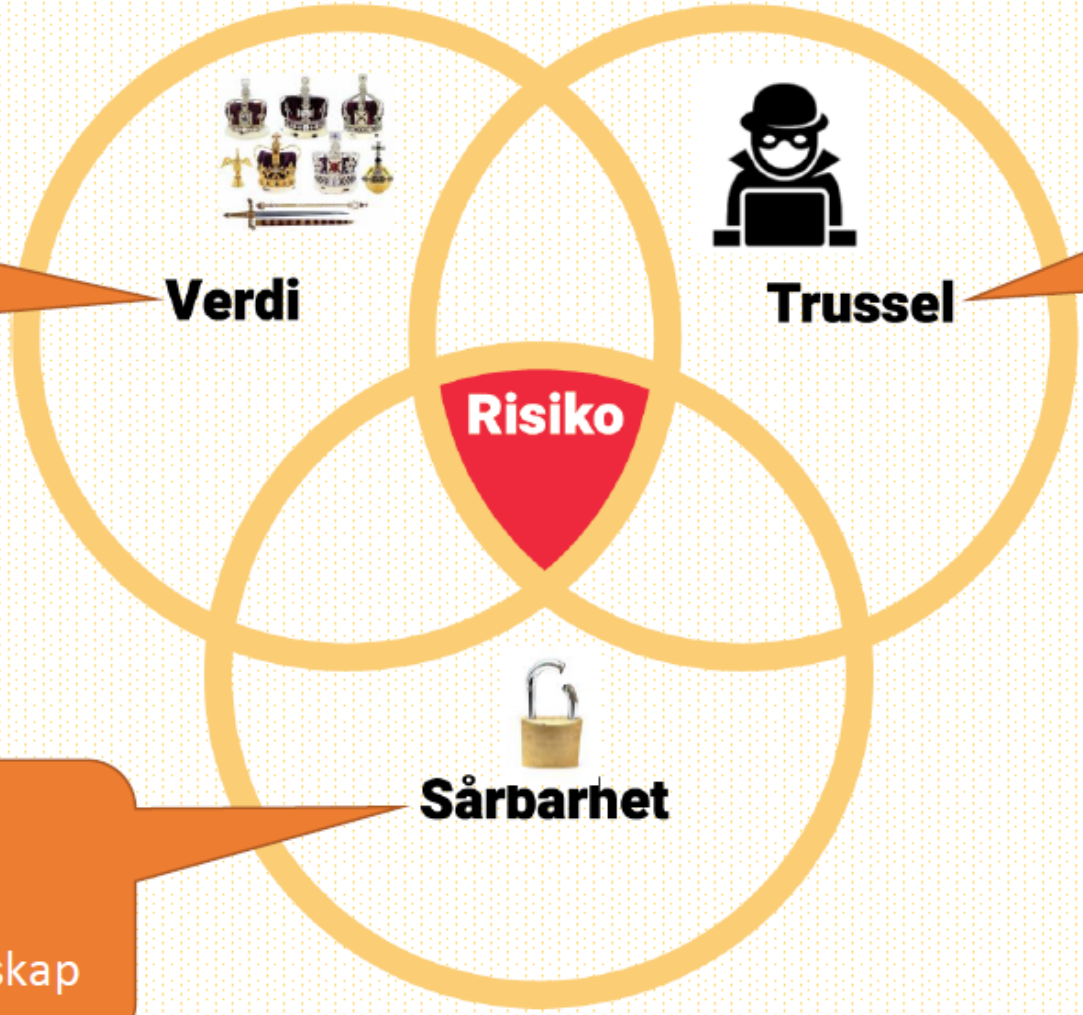

Organiserte kriminelle
Statlige aktører
Konkurrenter

Gamle systemer
Dårlige passord
Manglende kunnskap

Diri

Verdi (Asset):

Produksjonssystemer
Personopplysninger
IP/hemmeligheter som bedriften lever av
Kundedata
Fakturagrunnlag

Hvor skal jeg starte med arbeidet?

Bevisstgjøring

1. Identifisere og kartlegge
2. Beskytte og opprettholde
3. Oppdage
4. Håndtere og gjenopprette

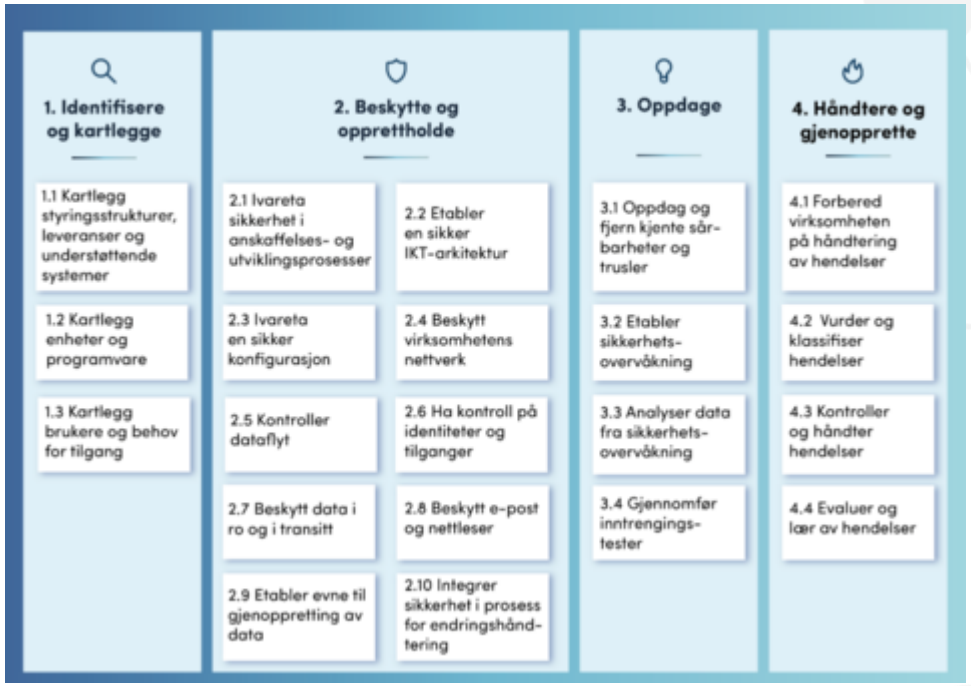

NSM Grunnprinsipper

NIS 2

Noen av de kravene som kommer:

- **Risikovurdering** av Cybersikkerhet
- Håndtering av **sikkerhetshendelser**
- Sikkerhet ved anskaffelse av systemer og utvikling
- **Opplæring** relatert til cybersikkerhet
- Sikkerhetsprosedyrer for ansatte med tilgang til sensitiv eller viktig data
- En plan for å håndtere forretningsdrift under og etter en sikkerhetshendelse (Digital **beredskapsplan**)
- Bruk av **flerfaktorautentisering**
- Sikkerhet i **leverandørkjeder**

Noen tips til slutt:

- Ikke utsett det lenger – start i dag (det blir aldri billigere)
- Digital sikkerhet er et ledelsesansvar – daglig leder, styret men også «alles» ansvar
- Lær av hverandre og søk samarbeid – mange er i samme situasjon
- Om/når uhellet er ute – vær gjerne åpen om det!
- Sett opp en beredskapsplan: hva gjør du uten eksempelvis PC / tilgang på mail og Microsoft?
- Sørg for å være «bedre» enn naboen!
- Øv!
- Folka er det det handler om!

Samtale og refleksjoner rundt dagen
- veien videre:

Lars Løfsgaard, Ibas Ontrack
Even Lysen, Twoday
Roy Antonsen, SSB

Neste arrangement: 4. Juni

- Oppmøte og mingling med frokost fra kl. 8.00
- Innledning og oppsummering av første frokostmøte
- Hvordan komme i gang med cybersikkerhet og hvorfor bør du tenke på OT-sikkerhet, ved Trond Solberg, Defendable
- Når uhellet er ute, ved Lars Løfsgaard, Ibas Ontrack
- Fellesdiskusjon og erfaringsutveksling

Fagskolen Innlandet i samarbeid med Høgskolesentret i Kongsvinger ønsker å informere om IKT moduler som Fagskolen Innlandet tilbyr gjennom Industri 5.0

IKT datasikkerhet, 5 stp. 130 timer, 25 timer på teams og 25 timer fysisk samling og 80 timer selvstudie:
Oppstart Fysisk uke 42: 16 og 17 oktober og uke 46: 13 og 14 november
Teams på onsdager: uke: 43,44,45,47,48

https://www.fagskolen-innlandet.no/moduler/ikt-datasikkerhet

IKT systemforståelse, 5 stp. 130 timer, 25 timer på teams og 25 timer fysisk samling og 80 timer selvstudie:
Oppstart Fysisk uke 34: 20 og 21 august og uke 38: 18 og 19 september
Teams på torsdager: uke: 35, 36, 37, 39 og 40

Takk for i dag!

7sterke

INNLANDS PORTEFØLJEN

Norwegian Cybersecurity Cluster

Norwegian Cybersecurity Cluster

Guro Storlien Evensen
Norwegian Cybersecurity Cluster
mail: guro@cybersecuritycluster.no
Tlf: 469 17 722